

Що за законом має бути відкритим: публічна та екологічна інформація про ліси

Капля Н. І., ГО «Лісові ініціативи і суспільство» (ForestCom)

Карабчук Д. Ю., к.с.-г.н., с.н.с., ГО «ЛііС» і ПЗ «Розточчя»

Скольський І. М., к.с.-г.н., с.н.с., ПЗ «Розточчя» і ГО «ЛііС»

Київ, 29.10.2026

Науково-практичний семінар «Що відомо про українські ліси: відкриті дані та FSC сертифікація»
НУБіП України (ННІ лісового і садово-паркового господарства)

Правова основа

Акт	Що він забезпечує
ч. 2 ст. 50 Конституції України	Інформацію про стан довкілля ніхто не може засекретити
ч. 3 ст. 13 Закону «Про інформацію»	Екоінформацію не можна обмежити, крім відомостей про військові об'єкти
Закон «Про доступ до публічної інформації»	Оприлюднення, запити, строки відповідей
Орхуська конвенція	Доступ до екологічної інформації та участь громадськості
Закон «Про охорону навколишнього природного середовища»	Право на екологічну інформацію
Лісовий кодекс (ст. 48, 53–55-1, 69)	Лісовпорядкування, кадастр, облік, моніторинг, спецдозволи
Постанови КМУ № 835 і № 112	Перелік наборів відкритих даних; порядок лісовпорядкування
Закон «Про оцінку впливу на довкілля»	Публічність і обговорення планованої діяльності

Відкритість екологічної інформації гарантують Конституція, закони і міжнародний договір

Екологічна інформація: найсильніший захист

Без обмежень

ч. 3 ст. 13 ЗУ «Про інформацію»

Екоінформацію не можна віднести до інформації з обмеженим доступом, крім відомостей про розташування військових об'єктів.

48 год

Строк відповіді (ст. 20)

Для запитів про стан довкілля замість звичайних 5 робочих днів - за обґрунтованим клопотанням про термінове опрацювання.

Воєнний стан

Не скасовує право

Указ № 64/2022 не обмежує ст. 50 Конституції: інформація про стан довкілля не може бути засекречена.

Лісова галузь: відкриті набори даних

Набір даних	Де шукати
Державний лісовий кадастр	data.gov.ua (дані станом на 2011 р.)
Лісорубні та лісові квитки	ЛІАЦ (lk.ukrforest.com), Держлісагентство
Сертифікати походження деревини	ЛІАЦ (crt.ukrforest.com)
Лісовідновлення і лісорозведення	ЛІАЦ
Заходи з покращення санітарного стану лісів	Держлісагентство, data.gov.ua
Аукціони деревини	Українська універсальна, енергетична і ресурсна біржі; Українська торгова платформа

Основа: постанова КМУ № 835 (аукціони - правила біржової торгівлі); частину наборів Держлісагентство веде на власному сайті

Заповідний фонд і суміжні дані

Набір даних	Де шукати
Державний кадастр територій та об'єктів ПЗФ	data.gov.ua (Мінекономіки та довкілля)
Ліміти використання ресурсів у межах ПЗФ	data.gov.ua (Мінекономіки та довкілля)
Рішення та звіти з оцінки впливу на довкілля	Єдиний реєстр з ОВД
Власність і цільове призначення земель	Публічна кадастрова карта
Матеріали лісовпорядкування	Сайти управлінь лісового господарства; Укрдержліспроект

У воєнний стан частину наборів закрито чи не оновлено: перевіряйте дату оновлення.

Постанова КМУ № 263 дозволила призупиняти відкриті дані, але не скасувала обов'язку надавати екоінформацію на запит.

Лісовпорядкування: сайт Ліспроєкту

Що перевірено (усі області)	Результат
Охоплення областей	16 з 24: немає Львівської, Запорізької, Полтавської та ще п'яти. Західне управління публікує матеріали по Львівщині (2025), але лише на час лісовпорядних нарад
Обсяг матеріалів	81 запис: проекти лісгоспів і пояснювальні записки
Актуальність	Переважно 2011-2021 рр.; на Черкащині одна записка
Повнота (описи, карти)	Не підтверджено. WebULR - веб-сервіс Укрдержліспроєкту з платним доступом (дані 2017 р.)

Висновок: розділ є, але неповний і застарілий; свіжі матеріали - на сайтах управлінь лісового господарства.

Джерело: lisproekt.gov.ua, перевірка 16 областей, 24.10.2026

Лісовпорядкування: що має бути відкритим

Закон

Матеріали лісовпорядкування - екологічна інформація.

Закрити можна лише відомості про військові об'єкти (ч. 3 ст. 13 ЗУ «Про інформацію»).

На запит - безоплатно (ст. 21 ЗУ про доступ).

Обіцянка держави

Стратегія управління лісами до 2035 року: відкриті таксаційні описи, карти, проекти організації лісового господарства і плани рубок.

Практика

Проектні матеріали відкриті лише на час лісовпорядних нарад, через Google Drive. Постійного доступу до затверджених матеріалів немає.

Пропозиція: постійно публікувати затверджені матеріали (пояснювальну записку, таксаційні описи, карти, план рубок) у машинозчитуваному форматі, закриваючи лише конкретні виділи з обґрунтуванням.

Хто зобов'язаний публікувати

Державні

Держлісагентство, ДП «Ліси України»

Публікують реєстри, квитки, документи; частина даних застаріла. ДП «Ліси України» оприлюднює план-графік відведення і сортиментні плани, але не таксаційні описи і карти.

Комунальні

Громади та їхні підприємства

Ради є розпорядниками інформації; окремих відкритих наборів по лісах не виявлено.

Приватні

Власники - суб'єкти господарювання

Відкритих даних не публікують; екоінформацію надають на запит (ч. 2 ст. 13 ЗУ про доступ). Рубки видно в реєстрі лісорубних квитків.

Перевірка data.gov.ua: що не так

Набір даних	Що не так
Державний лісовий кадастр	Дані станом на 2011 рік; відкритість 2/5
Реєстр лісорубних квитків	Остання зміна 15.12.2025 при заявленому «щотижня»; файлів за 2026 рік немає. Повний перелік - на lk.ukrforest.com і forest.gov.ua
Кадастр територій та об'єктів ПЗФ	Оновлено 04.2025 при заявленому «щороку»; без геоданих
Червона та Зелена книги	PDF, DOC, DOCX: не машинозчитувані
Лісові квитки та лісовідновлення	Наборів на порталі немає: дані на сайтах управлінь, лісовідновлення подано текстом

Також: хибні метадані (частота оновлення, формати з кириличними літерами).

Джерело: data.gov.ua, forest.gov.ua, перевірка 27.10.2026; позначка «Не оновлений» належить порталу

Що не так на практиці

2011

**Порушення п. 8 Порядку
№ 848**

Облік лісів не оновлювався 15 років, хоча Порядок вимагає оновлення раз на 5 років.

≈27%

**Лісів поза
Держлісагентством**

Дані комунальних лісів фрагментарні.

Мовчання

Найчастіше порушення

Розпорядники часто ігнорують запити (2025-2026).

Ці прогалини мають ціну для лісокористувачів і бізнесу: оцінка ризиків FSC і EUDR

Відкриті дані в оцінці ризиків FSC

23 з 32

документів, які Оцінка ризиків FSC для України рекомендує для зниження ризиків, публічно недоступні або суттєво обмежені

На підставі FSC-RA-UKR-03-2026

Документ	Заходів	Перевірити самостійно
Витяг з Реєстру територій, забруднених ВНП	32	Ні: реєстр не запущено
ТТН-ліс	17	Так: open.ukrforest.com (фото - 10 днів)
Лісорубний квиток	12	Так: lk.ukrforest.com
Акт перевірки природоохоронного законодавства	8	Частково: youcontrol.com.ua, обмежено у воєнний стан Частково: для 2025 і далі - https://my.eco.gov.ua/ovd-citizen 2017-2024 - за запитом до Мінекономіки та довкілля
Звіт з ОВД	8	
Сертифікат про походження лісоматеріалів	7	Так: crt.ukrforest.com
Проект організації та розвитку лісового господарства	6	Частково: деякі (як правило застарілі) можна знайти на окремих сайтах

Відкрито те, що стосується руху деревини: дозвіл і транспорт. Закрито те, що доводить законність ведення господарства: лісовпорядкування, ОВД, перевірки, права на землю.

Джерело: FSC-RA-UKR-03-2026, аркуш «Документи ЗР» (переклад ГО ЛІС)

Відкриті дані для дотримання EUDR

Ст. 3 EUDR: (а) без знеліснення, (b) законно - 8 блоків ст. 2(40), (с) декларація з інформацією за ст. 9. В дужках - індикатори FSC-RA-UKR-03-2026

Що вимагає EUDR (індикатори FSC)	Відкриті дані, обов'язкові за законом України	Доступ
Продукція і постачальник (ст. 9)	Е-лісорубний квиток, ТТН-ліс, сертифікат походження, кабінет експортера (QR)	Є
Без знеліснення і деградації (55–57)	Вид рубки в квитку; ПОРЛГ і таксаційні описи - лише на час нарад (пост. № 112)	Частково
1. Права землекористування (1–5)	Публічна кадастрова карта; Реєстр речових прав - без публічного доступу	Частково
2. Охорона довкілля (13–21)	Реєстр з ОВД: з 2025 - my.eso.gov.ua , 2017–2024 - за запитом; кадастр ПЗФ	Частково
3. Л/г процеси та довкілля (4, 13, 16, 58–63)	Лісорубні квитки; акти перевірок - обмежено у воєнний стан; ОЦЗ - немає	Частково
4. Права третіх осіб (46–48)	Реєстр договорів тимчасового користування; повідомлення про наради	Частково
5. Трудові права (22–24, 27–41)	Обов'язково відкритих даних немає (акти Держпраці не публікуються)	Немає
6. Права людини (25–26)	Перелік TOT і територій бойових дій (наказ № 376); щодо прав людини — немає	Частково
7. Права корінних народів (42–45)	Не застосовується для України	Н/з
8. Податки, корупція, митниця (6–12, 49–53)	ЄДРСР, реєстр НАЗК, біржові аукціони, сертифікати походження	Частково

Відкриті дані повністю покривають лише інформацію про продукцію. Законність за 8 блоками ст. 2(40) оператор підтверджує здебільшого документами постачальника, а для трудових прав відкритих даних немає зовсім.

Як отримати інформацію

- 1 Спершу перегляньте **data.gov.ua** та **lk.ukrforest.com**
- 2 Подайте запит розпоряднику (рада, надлісництво, ДП «Ліси України») письмово, електронною поштою чи усно (ч. 3 ст. 19)
- 3 Для запитів про стан довкілля додайте обґрунтоване клопотання про відповідь за 48 годин (ст. 20), у випадку наявності серйозних підстав
- 4 Платити можна лише за копіювання чи друк понад 10 сторінок (ст. 21)
- 5 За мовчання чи відмову скаржетеся керівнику, вищому органу, Омбудсману (протокол за ст. 212-3 КУпАП) або до суду

Відмову розпорядник надає письмово й обґрунтовано (ст. 22); ненадання відповіді - теж підстава для скарги (ст. 23)

Пропозиції ГО «Лісові ініціативи і суспільство»

Постанови № 835 і № 112

Постійна публікація затверджених матеріалів лісовпорядкування

Воєнний стан

Чіткий перелік того, що закривається: лише важливі відомості

Звітність

Публічні звіти керівників державних лісгоспів і результати аудитів

Дякую за увагу!

Маєте питання? Пишіть:

info@forestcom.org.ua

forestcom.org.ua